

© Vijeće Europe/Europski sud za ljudska prava, 2012.

Ovaj prijevod financiran je uz podršku Zaklade za ljudska prava Vijeća Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund) i kao takav ne obvezuje Sud. Za više informacija vidjeti detaljnu napomenu o autorskim pravima na kraju ovog dokumenta.

© Council of Europe/European Court of Human Rights, 2012.

This translation was commissioned with the support of the Human Rights Trust Fund of the Council of Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). It does not bind the Court. For further information see the full copyright indication at the end of this document.

© Conseil de l'Europe/Cour européenne des droits de l'homme, 2012.

La présente traduction a été effectuée avec le soutien du Fonds fiduciaire pour les droits de l'homme du Conseil de l'Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). Elle ne lie pas la Cour. Pour plus de renseignements veuillez lire l'indication de copyright/droits d'auteur à la fin du présent document.

Obavještajna bilješka o praksi Suda br. 128

Ožujak 2010.

Carson i drugi protiv Ujedinjenog Kraljevstva - 42184/05

Presuda 16.3.2010 [GC]

Članak 14.

Diskriminacija

Nepostojanje prava na povišicu mirovine umirovljenika s prebivalištem u zemljama koje nisu imale sporazum o uzajamnom pružanju socijalnog osiguranja s Ujedinjenim Kraljevstvom: *nema povrede*.

Činjenice – Predmet se odnosi na navodno diskriminirajuća pravila kojima se uređuje pravo na povišicu državne mirovine. Prema tim pravilima, povišica mirovine vezana je uz indeks, isključivo ako primatelj ima redovito prebivalište u Ujedinjenom Kraljevstvu ili u zemlji koja ima bilateralni sporazum o uzajamnom pružanju socijalnog osiguranja s Ujedinjenim Kraljevstvom. Osobe koje nemaju prebivalište u Ujedinjenom Kraljevstvu primaju osnovnu državnu mirovinu koja se isplaćuje po stopi koja se plaćala na dan kad su napustili Ujedinjeno Kraljevstvo. Trinaest podnositelja zahtjeva provelo je većinu svog radnog vijeka u Ujedinjenom Kraljevstvu, plaćali su doprinose za mirovinsko osiguranje, a potom su emigrirali ili se vratili u Južnu Afriku, Australiju ili Kanadu, države koje nemaju sporazum o uzajamnom pružanju socijalnog osiguranja s Ujedinjenim Kraljevstvom. Njihove su mirovine zamrznute i isplaćivane po stopi koja se plaćala na dan njihovog odlaska. Smatrajući to diskriminirajućim postupanjem, prva podnositeljica zahtjeva tražila je sudske preispitivanje odluke vezane uz indeksno određivanje povišice mirovine. Međutim, njezin je zahtjev odbijen 2002. te potom u žalbenom postupku pred Domom lordova 2005., između ostalog, s obrazloženjem da nije u istom niti relevantno sličnom položaju kao umirovljenici koji imaju prebivalište u Ujedinjenom Kraljevstvu ili u zemlji gdje je usklađivanje mirovina omogućenom temeljem uzajamnog sporazuma.

U presudi od 4. studenog 2008. (vidi Obavještajnu bilješku br. 113) Vijeće Suda je, sa šest glasova prema jednom, presudilo da nije došlo do povrede članka 14. Konvencije u svezi s člankom 1. Protokola broj 1.

Pravo – Članak 14. Konvencije u svezi s člankom 1. Protokola broj 1: (a) *Opseg* - Veliko vijeće složilo se s Vijećem da se na slučaj podnositelja zahtjeva odnose obe odredbe Konvencije. Prvo, nesporno je da svugdje, kao i ovdje, država donosi zakone o isplati socijalnog osiguranja ili mirovina, te da se tim zakonima reguliraju prava koja se imaju smatrati vlasničkim interesima temeljem kojih osobe zadovoljavaju svoje potrebe i koja su kao takva zaštićena člankom 1. Protokola br. 1. Glede članka 14., iako se svako razlikovanje u postupanju temeljeno na osobnim karakteristikama (ili "statusu") smatra diskriminacijom, popis tih karakteristika definiran člankom 14. je ilustrativan i nije konačan, a pojam "druga okolnost" poprimio je od institucija Konvencije široko značenje. Prema tome, mjesto stanovanja predstavljalo je aspekt osobnog statusa u smislu članka 14.

(b) *Relevantno sličan položaj* – glavni argument podnositelja zahtjeva bio je da su se, radeći u Ujedinjenom Kraljevstvu i plaćajući obvezne doprinose državnom mirovinskom fondu, nalazili u relevantno sličnom položaju kao umirovljenici koji su primali usklađenu mirovinu. Za razliku od privatnih mirovinskih sustava, gdje su premije isplaćene u točno određeni fond i u kojima se očekivana naknada vraćala, doprinosi uplaćeni u državno mirovinsko osiguranje nisu bili povezani s mirovinskim fondom, već su činili dio prihoda kojima se financirao čitav niz socijalnih prava. Kad je bilo potrebno, državni mirovinski fond mogao se povećati i sredstvima koja potječu od drugih poreza nametnutih građanima koji žive u Ujedinjenom Kraljevstvu, uključujući i umirovljenicima. Različite metode financiranja socijalnih naknada i isprepletenost povlastica i poreznog sustava učinilo je nemogućim da se plaćanje na ime doprinosa za mirovinsko osiguranje smatra dovoljnim za izjednačavanje položaja umirovljenika kojima su priznate povišice mirovine, za razliku od onih, poput podnositelja zahtjeva, kojima te povišice nisu priznate.

Štoviše, što se tiče usporedbe s umirovljenicima koji žive u Ujedinjenom Kraljevstvu, valja se prisjetiti da je socijalni sustav u načelu nacionalnog karaktera te ima cilj osigurati određene minimalne standarde življenja za domaće stanovništvo. Teško je usporediti položaj umirovljenika koji žive negdje drugdje, zbog niza gospodarskih i socijalnih elemenata - poput stope inflacije, komparativnih troškova života, zatezne kamate, stope gospodarskog rasta, kamatne stope, mjera socijalnog osiguranja i poreznog sustava - koji elementi utječu na visinu mirovine u različitim zemljama. Kako su domaći sudovi napomenuli, priznavanje povišica svim umirovljenicima neovisno o tome gdje su odabrali živjeti bi neminovno utjecalo na smanjenje proračuna, s tim da za razliku od državljana Ujedinjenog Kraljevstva, nerezidenti ne doprinose rastu gospodarstva Ujedinjenog Kraljevstva plaćanjem poreza o čemu u konačnici ovisi i rast mirovina.

Sud ne smatra da su podnositelji zahtjeva u relevantno sličnom položaju s umirovljenicima koji žive u zemljama s kojima Ujedinjeno Kraljevstvo ima zaključen sporazum o uzajamnom pružanju socijalnog osiguranja. Oni koji žive u zemljama s uzajamnim sporazumom tretirani su drugačije od onih koji žive negdje drugdje i to temeljem sporazuma, a sporazum je zaključen u interesu Ujedinjenog Kraljevstva. Sporazumi o uzajamnom pružanju socijalnog osiguranja zaključeni su u interesu potpisnika sporazuma, a mogu ovisiti o različitim čimbenicima, među njima i o broju ljudi koji seli iz jedne zemlje u drugu, prednostima mirovinskog sustava u drugoj zemlji, u kojoj mjeri je moguća uzajamnost i u kojoj mjeri prednosti uzajamnosti koje su postignute sporazumom nadmašuju dodatne izdatke koji bi mogli nastati svakoj državi u pregovorima i provedbi sporazuma. U slučajevima postojanja sporazuma, protok sredstava razlikuje se ovisno o razini povlastica pojedine zemlje i broja ljudi koji idu u oba smjera. To je neizbježno rezultiralo da se u svakoj zemlji primjenjuju različiti

uvjeti, ovisno o tome je li sporazum sklopljen i pod kojim uvjetima. Bilo bi nerealno da sklapanje sporazuma o uzajamnom pružanju socijalnog osiguranja ima za posljedicu stvaranje obveze za stjecanje prava na povlastice svima koji žive u drugim zemljama. To bi potkopalo svako pravo države da zaključi uzajamne sporazume niti bi za to postojao interes.

Zaključno, podnositelji zahtjeva nisu bili u sličnom položaju s umirovljenicima koji imaju prebivalište u Ujedinjenom Kraljevstvu niti u zemljama koje su potpisnice uzajamnog sporazuma.

Zaključak: nema povrede (jedanaest glasova prema šest).

© Vijeće Europe/Europski sud za ljudska prava
Ovaj sažetak, sastavljen od strane Tajništva, ne vezuje Sud.

© Vijeće Europe/Europski sud za ljudska prava, 2012.

Službeni jezici Europskog suda za ljudska prava su engleski i francuski. Ovaj prijevod je financiran uz podršku Zaklade za ljudska prava Vijeća Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). Ovaj prijevod ne obvezuje Sud niti je isti odgovoran za njegovu kvalitetu. Prijevod se može preuzeti iz HUDOC baze podataka sudske prakse Europskog suda za ljudska prava (<http://hudoc.echr.coe.int>) ili iz bilo koje druge baze podataka s kojom ga je Sud podijelio. Prijevod se može umnožavati u nekomercijalne svrhe pod uvjetom da se navede puni naziv predmeta, zajedno s naznakom autorskih prava i referencom na Zakladu za ljudska prava. Ukoliko se bilo koji dio ovog prijevoda namjerava koristiti u komercijalne svrhe, molimo kontaktirajte publishing@echr.coe.int.

© Council of Europe/European Court of Human Rights, 2012.

The official languages of the European Court of Human Rights are English and French. This translation was commissioned with the support of the Human Rights Trust Fund of the Council of Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). It does not bind the Court, nor does the Court take any responsibility for the quality thereof. It may be downloaded from the HUDOC case-law database of the European Court of Human Rights (<http://hudoc.echr.coe.int>) or from any other database with which the Court has shared it. It may be reproduced for non-commercial purposes on condition that the full title of the case is cited, together with the above copyright indication and reference to the Human Rights Trust Fund. If it is intended to use any part of this translation for commercial purposes, please contact publishing@echr.coe.int.

© Conseil de l'Europe/Cour européenne des droits de l'homme, 2012.

Les langues officielles de la Cour européenne des droits de l'homme sont le français et l'anglais. La présente traduction a été effectuée avec le soutien du Fonds fiduciaire pour les droits de l'homme du Conseil de l'Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). Elle ne lie pas la Cour, et celle-ci décline toute responsabilité quant à sa qualité. Elle peut être téléchargée à partir de HUDOC, la base de jurisprudence de la Cour européenne des droits de l'homme (<http://hudoc.echr.coe.int>), ou de toute autre base de données à laquelle HUDOC l'a communiquée. Elle peut être reproduite à des fins non commerciales, sous réserve que le titre de l'affaire soit cité en entier et s'accompagne de l'indication de copyright ci-dessus ainsi que de la référence au Fonds fiduciaire pour les droits de l'homme. Toute personne souhaitant se servir de tout ou partie de la présente traduction à des fins commerciales est invitée à le signaler à l'adresse suivante : publishing@echr.coe.int.